

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

BÁN ISTVÁN:

ÚJ UTAK A NÖVÉNYVÉDELMI VIZSGÁLATOKBAN

(Mezőgazdasági Kiadó, 1973. 274 o.)

Bán István könyve az olvasót egészen új, a tudomány által csak részben feltárt, de napjainkban gyorsan fejlődő területtel ismerteti meg. A könyv által betekintést nyerünk a biomatematika, a biofizika és a fotogrammetria fogalmkörébe, és ezen tudományágaknak a növényvédelmi vizsgálatokban való alkalmazhatóságába.

A könyv négy fejezetből áll. Az I. fejezet *A biomatematika elméletének néhány kérdése* címmel a biomatematika kialakulásával, alapkategóriáival és a biológia valószínűségi folyamatainak matematikai közlésével foglalkozik. A II. fejezet *Biofizika* címmel a bioelektromos jelenségeket, az elektromikroszkópos észlelések alkalmazhatóságát és a környezeti tényezők élő szervezetre gyakorolt hatásának vizsgálatát tárgyalja. A III. fejezet a fotogrammetria elméleti és gyakorlati alkalmazási elveit vizsgálja. A IV. fejezet példákat közöl növényvédelmi feladatok matematikai megoldására. A könyv gazdag, 118 tételt tartalmazó szakirodalmi forrásjegyzékkel zárul.

Az utóbbi években mezőgazdaságunk nagyarányú fejlődésen ment keresztül, s e fejlődés napjainkban is tart. Különösen szembetűnő a növénytermesztés fejlődése.

Új növénytermesztési technológiák kerültek bevezetésre, amelyek segítségével lehetővé válik a korábbinál biztonságosabb és ez ideig nem ismert növekedési ütemű termelés. E technológia egyik munkafolyamata a növényvédelem, amelyet a technológiai előírásoknak megfelelően a többi munkafolyamattal együtt kell végezni. Te-

hát a korszerű mezőgazdaságnak a növényvédelem szükségszerű velejárója, ezért indokolt a növényvédelmi vizsgálatokat tökéletesíteni és kiterjedtebben alkalmazni.

A fentiek eléréséhez szükséges a biomatematika, a fotogrammetria és a biofizika nyújtotta lehetőségek nagyobb mértékű felhasználása.

A biomatematika, a fotogrammetria és a biofizika a növényvédelmi vizsgálati módszerekben szervesen kapcsolódik egymáshoz. A biológiai jelenségek megismeréséhez és ezeknek egyre mélyebb feltárásához ad segítséget a biofizika és a fotogrammetria. Ahhoz pedig, hogy az így kapott megfigyeléseket értékelhessük, a köztük levő összefüggéseket feltárhassuk, matematikai vizsgálatokra van szükség; így módon kapcsolódik a vizsgálatokhoz a biomatematika.

A szerző részletesen (egyes esetekben nagyon is részletesen, ami zavarólag hat, s az olvasó úgy érzi, hogy ezzel nem e könyv keretein belül kellene foglalkozni) példák felhasználásával tárgyalja a biofizikai és fotogrammetriai vizsgálati módszereket. Ismerteti a vizsgálatokhoz szükséges műszereket, a mérés gyakorlati végrehajtásának módozatait és a kapott eredmények matematikai értékelésének a menetét.

A könyvben ismertetett eljárásoknak a magyar mezőgazdaságba, ezen belül a növényvédelembe történő bevezetése és széles körű elterjedése nagymértékben segítené a biztonságos és gazdaságos termelés létrejöttét. Ugyanis biofizikai és fotogrammetriai vizsgálatokkal mód nyílik arra, hogy a fertőzéseket a szemmel látható tünetek megjelenése előtt felfedezzük és a fertőzés mértékétől függően védekezzünk. Ezen eljárásoknak a növényvédelembe való bevezetésével a növényvédelmi előrejelzést megalapozottabbá, megbízhatóbbá tehetjük. A fertőzés fokától függően lehetőség nyílik az

optimális
hatékon
gálatok
lentős.

Külön
védelem
zet. Ebb
nemenk
mi ráfo
közti ös
ben a
ráfordít
gésben c
kedésén
zam ka
mutatja
egyenlő
nagy töl
ségnyi t
növényv
kedő sz
A nö
hozam k
szerű g

Добри К
Киши И
стве
Тилди И
Седерке

ИЗ ОПЫ

Барани І.

ОБЗОР

Преобра
Заседани
иши

СПЕЦИ

ságnak a
ű velejé-
nyvédelmi
és kiter-

ükséges a
metria és
ségek na-

mmetria
elmi vizs-
en kapeso-
iai jelen-
nek egyre
gítséget a
ia. Ahhoz
megfigyelé-
tük levő
matema-
kség; ily
atokhoz a

es esetek-
mi zava-
rzi, hogy
belül kel-
használá-
és fotog-
szereket.
sleges mű-
végrehaj-
tott ered-
lésének a

eljárások-
ba, ezen
rtendő be-
terjedése
ztonságos
trejöttét.
mmetria
ra, hogy
ató time-
ziük és a
védekez-
ényvéde-
övényvé-
zotabbá,
fertőzés
ylik az

optimális dózis meghatározására, ami hatékonysági és gazdaságossági vizsgálatok elvégzése szempontjából jelentős.

Külön figyelmet érdemel a növényvédelem hatékonyságát vizsgáló fejezet. Ebben a részben a szerző gyümölcs-nemenként tárgyalja a növényvédelmi ráfordítás és a hozam volumene közti összefüggést. A vizsgált esetekben a termésátlag a növényvédelmi ráfordítások növekedésével összefüggésben emelkedik. A termésátlag növekedésének ütemét a ráfordítás—hozam kapcsolatot leíró görbe vonala mutatja meg. A növekedési ütem lehet egyenletes és változó is. Az esetek nagy többségére az jellemző, hogy egy-egynyi termésátlag-növekedést csak a növényvédelmi költségek egyre emelkedő szintje mellett érhetünk el.

A növényvédelmi ráfordítások és a hozam kapcsolatának vizsgálatánál célszerű gazdaságossági számításokat is

végezni. Vagyis arra keresni választ, hogy a hatékonyság nézőpontjából a termékek árai és a növényvédelmi költségek alapján mi a növényvédelem ökonomiai optimuma.

Ugyanez mondható el a növényvédelmi védekezések száma és az exportképes, illetve hazai felhasználásra kerülő gyümölcs aránya közötti összefüggés vizsgálatáról is. Ezen túl célszerűnek látszik a termésátlag és az exportarány-növekedés növényvédelemmel összefüggő vizsgálatát együttesen elvégezni, mert előfordulhat azon eset, hogy a növényvédelmi ráfordítások bizonyos szint feletti növekedésével a termésátlag már nem vagy csak kismértékben növekszik, de az össztermésben döntővé válik az exportminőség aránya. Ez esetben értékmutatókkal — költség—jövedelem elemzéssel — végezhetők el a gazdaságossági számítások.

Gyurasits Elemér

СОДЕРЖАНИЕ

Добощ К.: Мотивы специализации молочного поголовья и экономические результаты	1
Киши И.—Модон Д.: Планирование парка машин и их использования в виноградарстве на основе сетевых программ	15
Тилди И.: Развитие производства молока и говядины и экономические вопросы	25
Седеркеи Э.: Экономические вопросы производства картофеля	35

ИЗ ОПЫТА ВЕДЕНИЯ ХОЗЯЙСТВА

Барани Й.: Насаждения винограда в междуречья Дуная и Тиссы в рамках кооперации	45
--	----

ОБЗОР

Преобразование сельского хозяйства в Танзании (Немет Й.)	51
Заседание отдела организации Аграрно-экономического общества МАЕ о применении линейного программирования в предприятии (Киши Е.—Секей Ч.)	55

СПЕЦИАЛЬНАЯ ЛИТЕРАТУРА

INHALT

<i>Dobos, K.</i> : Beweggründe der Spezialisierung des Milchkuhbesatzes und die erreichten Ergebnisse	1
<i>Kiss, I.—Módos, Gy.</i> : Planung des Maschinenparks und Maschineneinsatzes für den Weinproduktionszweig mittels Anwand der Netzplantechnik	15
<i>Tildi, I.</i> : Entwicklung der Milch- und Rindfleischproduktion und ihre Wirtschaftsprobleme	25
<i>Szederkényi, E.</i> : Ökonomische Probleme der Kartoffelproduktion	35

PRAKTISCHE WIRTSCHAFTSFÜHRUNG

<i>Baranyi, J.</i> : Kooperativer Weinbau in der Donau-Theiss Gegend	45
--	----

RUNDSCHAU

Umgestaltung der Landwirtschaft von Tansanien (<i>Német, J.</i>)	51
Diskussionssitzung der Fachabteilung für Betriebsorganisation der Ungarischen Agrarökonomischen Gesellschaft über den Verwand der linearen Programmie- rung in den Betrieben (<i>Kiss, E.—Székely, Cs.</i>)	55

FACHLITERATUR

CONTENTS

<i>Dobos, K.</i> : The reasons and economic results of specialization of the cow stock	1
<i>Mrs. Kiss, I.—Módos, Gy.</i> : The planning of vinicultural machine park and machine use by means of a network program	15
<i>Tildi, I.</i> : The development and economic problems of milk and beef production	25
<i>Szederkényi, E.</i> : The economic problems of potato production	35

ON THE PRACTICE OF FARMING

<i>Baranyi, J.</i> : The plantation of grapevine in co-operation at the region situated between the rivers Danube and Tisza	45
--	----

REVIEW

Agrarian transformation in Tansania (<i>Német, J.</i>)	51
Discussion meeting of the Farm Management Section of the Society for Agricultural Economics of the Hungarian Association for Agricultural Sci- ences dealing with the application of linear programming in the farms (<i>Mrs. Kiss, E.—Székely, Cs.</i>)	55

LITERATURE

Mezőgazdasági üzemszervezési
és agrárközgazdasági folyóirat

Журнал организации и экономики предприятий
сельского хозяйства

Zeitschrift für Betriebsorganisation
und Agrarökonomik

Journal for farm economics and management

Revue d'économie rurale et d'organisation
des entreprises agraires

SZERKESZTIK:

Csete László, Dobos Károly, Enese László (felelős szerkesztő), Horváth József,
Pósvai Lajos (szerkesztő), Romány Pál (a szerkesztőség elnöke), Simka István,
Szilágyi Sándor, Tóth Mihály, Tóth Jenő

SZERKESZTŐSÉG: 1093 Budapest, IX., Zell u. 3-5. Agrárgazdasági Kutató Intézet
Telefon: 336-140

FELELŐS KIADÓ: a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója

1085 Budapest VIII., Blaha Lujza tér 3.

Telefon: 343-100, 142-22

Megjelenik havonta, a Mezőgazdasági és Élelmézésügyi Minisztérium folyóirataként,
a Magyar Agrártudományi Egyesület közreműködésével

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél,
a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI, Budapest V., József
nádor tér 1., postacím: 1900 Budapest) közvetlenül, vagy postautalványon, vala-
mint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámára.

Előfizetési díj: egész évre 144,— Ft, fél évre 72,— Ft

75.3425 Egyetemi Nyomda, Budapest. Felelős vezető: JANKA GYULA igazgató

INDEX: 25.341

Ára: 12,— Ft

28
G2